

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒИЛМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРАЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАМУ ФАКУЛЬТЕТІ
ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫМАЛЫ ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

Психология ғылымдарының докторы, профессор

Света Кудырбекқызы Бердібайева

60 жылдығына арналған

«РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ» БАҒДАРЛАМАСЫ АЯСЫНДА

«СТРЕСС-МЕНЕДЖМЕНТ: СТРЕССТІ БАСҚАРУ
ТЕОРИЯСЫ ЖӘНЕ ПРАКТИКАСЫ» атты

халықаралық ғылыми-практикалық конференцияның
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

международной научно-практической конференции

«СТРЕСС-МЕНЕДЖМЕНТ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

УПРАВЛЕНИЯ СТРЕССОМ» В КОНТЕКСТЕ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ

«РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ», посвященной 60-летию юбилею

доктора психологических наук, профессора

Светы Кудырбековны Бердибайевой

MATERIALS

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«STRESS-MANAGEMENT: THEORY AND PRACTICE OF STRESS
MANAGEMENT WITHIN IMPLEMENTATION OF THE PROGRAM

"RUHANI ZHANGYRU" Devoted to the 60-th Anniversary
of the Doctor of Psychological Sciences, Professor

Sveta Kudyrbekkyzy Berdibayeva

Алғашқы басылым, 2019 ж.

<i>Бейсенова Ж.Ж., Батышев С.Т.</i> ИНТЕРНЕТКЕ ТӘУЕЛДІШК ТҮЛГАНЫҢ АДДИКТИВТІ МНЕН-ҚҰЛҚЫСЫНЫҢ БІР ҚАЛПЫ РЕТІНДЕ	117
<i>Бейсенова Г.Б.</i> ОТБАСЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ АДАМ ӨМІРІНДЕГІ АЛАТЫН ОРНЫ	120
<i>Бердібаева С.К., Сахиева Ф.А., Нуржигитов А. С., Ережелов Д. Т.</i> ИССЛЕДОВАНИЕ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ КАЗАХОВ	122
<i>Бердібаева С.К., Захарькина И.Н., Бердібаева С.К., Серікбаева Д.</i> АДАМ КАПИТАЛЫ ЖӘНЕ БІЛІМДІ ЖҮЙЕЛІ ДАМУЫ	125
<i>Бердібаева С.К., Маданова З.Б., Қабдешова М.П., Думанова С.Б.</i> ТАНЫМДЫҚ ҰЛАҒАТТЫЛЫҚ	127
<i>Бердібаева С.К., Аманжолжанова А. Ш., Сайлытлова Қ.Қ., Қабдешова А.</i> АЙТЫС ӨНЕРІНІҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ТАБИҒАТЫ	129
<i>Билалова Н.Ю., Зайцева Л.Ю.</i> ФОРМИРОВАНИЕ КРОСС-КУЛЬТУРНОЙ ГРАМОТНОСТИ ОБУЧАЮЩИХСЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ	131
<i>Ботобаев Г.Б., Тоқсанбаева Н.Қ., Тоқсанбаева Н.Б.</i> СТУДЕНТТІҢ АРНАЙЫ ҚАБІЛЕТІНІҢ ДАМУЫ БАЛАЛЫҚ КЕЗДЕГІ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ДАМНДЫ	135
<i>Баскетко С.В., Карягина О.В., Гладченко В.В.</i> ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ПРЕОДОЛЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КРИЗИСОВ ПЕДАГОГОВ В УСЛОВИЯХ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ	138
<i>Галужанская Ю.О.</i> СОЦИАЛЬНАЯ АДАПТАЦИЯ ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ ВОЗРАСТА В УСЛОВИЯХ ТОДДЛЕР-ГРУППЫ КОМПЛЕКСНОГО ЦЕНТРА СОЦИАЛЬНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ	141
<i>Гарбер А.Н., Сахиева Ф.А., Буркитбаева Д. Б., Калыбекова Г.Ж.</i> ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ КАЗАХОВ, ПРОЖИВАЮЩИХ ЗА РУБЕЖОМ	144
<i>Гарбер А.Н., Бердібаева С.К., Сахиева Ф.А., Утебаева А. Т.</i> ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ СТРУКТУРЫ ЦЕННОСТНОЙ СФЕРЫ ТИТУЛЬНОГО ЭТНОСА КАЗАХСТАНА	146
<i>Даулет Т.К.</i> М.М. МҰҚАНОВТЫҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯ ҒЫЛЫМЫНА ҚОСҚАН ҮЛЕСІ	149
<i>Дәрібаева С.Қ., Шеримова А.С.</i> ТОЛЫҚ ЕМЕС ОТБАСЫНДАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК БЕЙІМДЕЛУІ	152
<i>Елеусинова Г.Е.</i> ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА СТУДЕНТТЕРДІҢ КӨШБАСШЫЛЫҚ ҚАСИЕТТЕРІНІҢ КӨРІНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	155
<i>Елубаева М.С.</i> ҚЫЗ БАЛАНЫ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ ОТБАСЫНЫҢ РӨЛІ	158
<i>Ешенгазина А.С.</i> БАЛАЛАРДА ТҮЛГАЛЫҚ БАҒЫТТЫЛЫҚТЫҢ ДАМУЫ	159
<i>Жолдасбеков А. А., Септемирова А.Ж.</i> БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЫҢ КРЕАТИВТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ҚАЗАҚСТАҢДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ	161
<i>Испандиярова А.М.</i> ДЕНЕ ЖАТТЫҒУЛАРЫН ОРЫНДАУ КЕЗІНДЕГІ СТУДЕНТТЕРДІҢ ЕРІК-ЖІГЕРІ МЕН ІС-ӘРЕКЕТТІ РЕТТЕУ МӘСЕЛЕСІ	164
<i>Қабылбекова З. Б.</i> ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ОТБАСЫНДАҒЫ ДЕНСАУЛЫҚ ПСИХОЛОГИЯСЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ	166
<i>Карпекова Г.С.</i> СТУДЕНТТЕРДІҢ ДЕНСАУЛЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫ	169
<i>Қасен Г.А.</i> СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПСИХОЛОГИИ В СВЕТЕ ИДЕЙ ПРОФЕССОРА С.М. ДЖАКУПОВА	171
<i>Қуандықова Б. Ж., Сағалбаев О.С.</i> РОЛЬ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА В АКТИВИЗАЦИИ ПОЗНАВАТЕЛЬНОГО ПСИХИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА	175
<i>Қудайбергенова С. К.</i> ВОСПИТАНИЕ РЕБЕНКА С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ	

алу қауып туып отыр.

Білім беру процесіндегі инновациялық процесің мәні мен түсінігі, ғылымдағы прогресс, әлеуметтік өзгерістер білім саласында адам капиталын пайдалану білім беру процесін модернизациялау қажеттілігіне әкелді. Білім беруді дамытудың бір мүмкіндігі ол инновациялар және адам капиталын ұтымды пайдалану.

Сондықтанда мамандарды жаңа уақыт талаптарына сай дайындау мәселесін жаңаша қарастыру білім сапасын бағалаудың ұлттық жүйесін жасауда білім беруді жүйелі дамыта отырып адам капиталына әсер ету арқылы мамандық дайындаудың және бітірушінің жаңа моделін жасау маңызды сұрақтардың бірі.

Әдебиеттер:

1. Стратегическая психология глобализации: Психология человеческого капитала: Учеб. пособие / Под ред. А.И. Юрьева. – СПб., 2006. -512 с
2. Добрынин А.Н., Дятлов С.А., Цыренова Е.Д. Человеческий капитал в транзитивной экономике: формирование, оценка, эффективность использования. СПб., Наука, 2009.-300 с.
3. Ганзен В.А. Системные описания в психологии. – Л.: ЛГУ, 1984 (эл.книга)

*Бердібаева С.Қ., Мадалиева З.Б., Кабакова М.П., Дуанаева С.Е.
(Қазақстан Республикасы, Алматы қ., ал-Фараби атындағы ҚазҰУ)*

ТАНЫМДЫҚ ҰЛАҒАТТЫЛЫҚ

Бұл күндері Қазақстандық психология ғылымы өзінің практикалық және қолданбалы аспектісі негізінде қарқынды дамуда. Жалпы және қолданбалы психология кафедрасының тарихымен бет бейнесін ал-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің тарихынан бөлек қарастыру мүмкін емес, өйткені бұл екі құбылыстың Қазақстанның тәуелсіз мемлекет ретінде қалыптасуында ерекше мәні бар.

Қазақстандық психологиялық мектептің көрнекті өкілі, әлемдік психологиялық мектептерде мүлдем орын алмаған, еш қайталанбас эксперименттік этнопсихология мектебінің негізін салушы, методолог, теоретик ғалым-ұстазымыздың психология ғылымдарының докторы, профессор Сатыбалды Мұқатайұлы Жақыповтың мерей тойы қарсаңында бір психологиялық баға беру уақыты өз кезегінде орайы келіп отыр.

Профессор С.М. Жақыповтың бірлескен диалогты ойлау іс-әрекеті және бірлескен мақсатқа негізделген бір ситуативті әрекетке қосылу арқылы мағыналық құрылудың жалпы қорын қалыптастыруды негіздеген методологиялық концепциялары эксперименттік этнопсихологияның қалыптасуында басты орын алады.

Қазақстандық психология мектебінде жүйелік ықпал методологиясы С.М. Жақыповтың басшылығымен көптеген зерттеулердің негізін қалады. Қазақ ұлттық университеті аясында кафедраның ғылыми зерттеу бағытында жасалып жатқан психологиялық зерттеулер мәселесін методологиялық деңгейде ұғыну негізіне С.М. Жақыпов жасаған бірлескен диалогты ойлау іс-әрекеті мен тұлғадағы мағыналық құрылулар және әлемнің этностық көрінісі жайлы методологиялық концепциялары құрайды [1].

Эксперименттік этнопсихология мен жалпы Қазақстандық психологияның методологиялық аспектісінің негізін профессор С.М. Жақыповтың тұлғадағы әлемнің этностық көрінісі жайлы түсінікті "тіршілік сферасында жалпы когнитивті бағдарлануды анықтайтын іс-әрекеттің сыртқы, мінез-құлықтық компоненттері жайлы этнос өкілдерінің қоршаған ортаға деген бірыңғай ұқсас көзқарастарын индивидтің субъективті бейнелеуі", – деп анықтайтын идеясы мен танымдық іс-әрекет